

รูปแบบการจัดระบบบริการทันตกรรมแบบใหม่

New Normal in Dental Services

โรงพยาบาลศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

1) บริบทเดิม

เดิม การให้บริการทางทันตกรรมของโรงพยาบาลศรีรัตนะ ไม่ได้ให้ผู้ป่วยบ้วนปากด้วยน้ำยาบ้วนปาก และล้างมือก่อนเข้ารับบริการ รวมถึงไม่ได้ซักประวัติความครอบคลุมของโรคอุบัติใหม่

2) รูปแบบการจัดบริการแบบใหม่

1. มีแบบคัดกรองผู้ป่วยก่อนเข้ารับการรักษาทางทันตกรรมเพิ่มเติมจากเดิม ครอบคลุมโรคอุบัติใหม่ เช่น ไข้ ไอ การเดินทางไปที่ที่มีการแพร่ระบาด เป็นต้น โดยใช้แบบคัดกรองของทันตแพทยสภาที่จัดทำขึ้นลงวันที่ 30 เมษายน 2563 ให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ซักถามและกรอกประวัติ แล้วจึงให้ผู้ป่วยหรือผู้ปกครองลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานประกอบคำยืนยัน

2. ก่อนทำหัตถการ ให้ผู้ป่วยบ้วนปากด้วยน้ำยาบ้วนปาก 0.5% povidone iodine โดยให้อมกลั้วในช่องปาก 1 นาที แล้วบ้วนทิ้ง โดยมีข้อห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของต่อมไทรอยด์ผิดปกติ ผู้ที่มีประวัติแพ้ไอโอดีน ผู้ป่วยโรคไต ผู้ป่วยตั้งครรภ์ ผู้ป่วยระยะการให้นมบุตร และเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี

หากใช้น้ำยาบ้วนปากดังกล่าวไม่ได้ ให้พิจารณาใช้น้ำยาบ้วนปาก 0.12% chlorhexidine

ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมการกลืนได้ ให้ใช้ผ้าก๊อชชุบน้ำยาบ้วนปากเช็ดภายในช่องปาก แทนการบ้วนปาก

3. ให้ผู้ป่วยล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจลก่อนและหลังทำหัตถการ เนื่องจากผู้ป่วยชอบเอามือไปจับฟันจับเหงือก เช็ดปากซึ่งอาจมีการปนเปื้อนเชื้อมาที่มือแล้วไปสัมผัสสิ่งแวดล้อม เช่น ที่จับประตู ทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อ

4. จัดพื้นที่รอรับบริการตามมาตรการ physical distancing ให้ผู้ป่วยและญาติ/ผู้ติดตาม และให้สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา

5. ในหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย ให้ใช้ intraoral high power suction และพิจารณาใช้ extracoral high power suction ที่มี HEPA filter เพิ่ม

6. ทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้สวมอุปกรณ์ป้องกันตนเองตามแนวทำยประกาศเรื่องชนิดของการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลสำหรับงานทันตกรรมของทันตแพทย์สภาลงวันที่ 30 เมษายน 2563

3) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ในช่วงการให้บริการไม่พบผู้ป่วยและผู้ให้บริการติดเชื้อจากการบริการ

4) สิ่งที่จะพัฒนาต่อ

- มีการประเมินและค้นหาปัญหาหลังจากการจัดระบบบริการแบบใหม่ New Normal เพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น
- ติดตามผลการศึกษาด้านวิชาการ และนวัตกรรม เกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ที่เชื่อมโยงกับงานทางทันตกรรม เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการให้บริการ และลดการแพร่กระจายเชื้อ
- ขยายผลโดยเชื่อมโยงให้เกิดเป็นระบบบริการครอบคลุมใน รพ.สต. ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน